

Høringssvar

Vedr.

- a. Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010
- b. Lov om forbud mod tobaksreklame m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1021 af 21. oktober 2008.

Ad. a:

Komiteen for Sundhedsoplysning bifalder, at der strammes op på reglerne for salg af tobak til visse aldersgrupper ved følgende:

- at det præciseres, at butiksejere m.fl. har pligt til at forlange billedlegitimation, hvis de er i tvivl om, hvorvidt kunden opfylder lovens aldersgrænser for køb af alkohol eller tobak
- at der stilles krav til obligatorisk skiltning, der informerer om krav til billedlegitimation
- at strafudmålingen skærpes ved at hæve bødestørrelserne ved overtrædelse.

Ad b:

Komiteen for Sundhedsoplysning ser også positivt på, at adgangen til at reklamere for tobak på internettet bortfalder.

Ønsker yderligere opstramning

Komiteen for Sundhedsoplysning mener imidlertid, at ovennævnte forslag til lovændringer kunne være mere vidtrækkende.

Komiteen efterlyser, at der i lovgivningen formuleres langsigtede mål som i visse andre lande, fx cut off (med eksempelvis fødselsårgang 2000 som første livslange røgfri årgang), eller en prioritering af en europæisk satsning med eksempelvis ensretning af priser på tobak og alkohol i EU eller fælles forbud mod tilsætningsstoffer i disse varer.

Komiteens sagkyndige udvalg har desuden formuleret følgende fire ønsker til yderligere opstramning af lovgivningen. Disse ønsker er alle udgiftsneutrale:

1. Samme aldersgrænser for køb af alle typer alkohol og tobak, nemlig 18 år

Begrundelse: I øjeblikket findes to aldersgrænser for køb af alkohol: 16-årige kan købe drikkevarer med en alkoholprocent under 16,5 – mens man skal være 18 år eller derover for at købe drikkevarer med en højere alkoholprocent. At indføre samme aldersgrænse for køb af alle typer alkohol – nemlig 18 år – vil have følgende positive effekter:

- Man vil sende et klart signal til unge om, at det er usundt at drikke alkohol.
- Man vil understøtte en udskydelse af unges alkoholdebut.
- Man vil reducere antallet af helt unge, der pga. alkoholindtagelse er udsat for konflikter, slagsmål, ulykker og andre utilsigtede hændelser i festmiljøet.

Desuden vil en samlet aldersgrænse for køb af alkohol og tobak være langt lettere at administrere og overholde.

2. Tobak skal kun kunne sælges fra særlige udsalgssteder

Komiteen foreslår, at tobak kun kan sælges fra særlige udsalgssteder, og at der skal forevises billedlegitimation ved køb. Forslaget kan evt. suppleres med en regel om, at licensen til at sælge tobaksvarer kan inddrages, såfremt tobaksforhandleren ikke kræver at se billedlegitimation, eller såfremt der sælges tobak til unge under 18 år.

De unge er klart den vigtigste målgruppe at nå, fordi de fleste nye rygere rekrutteres her. Men begrænsningen af tobaksudsalgssteder bør også omfatte ældre rygere, som er rollemodeller for de unge.

Begrundelse:

At henvise al salg af tobaksvarer til særlige forretninger vil have følgende positive effekter:

- Man vil begrænse adgangen til tobaksvarer for alle, uanset alder og socialt tilhørsforhold.
- Man vil give mindre synlighed til rygning og køb af tobak for befolkningen som helhed.
- Man vil mindske impuls køb af tobak.
- Man vil sende et klart signal til borgerne om, at rygning er skadeligt for helbredet.

3. Højere afgifter på tobaksvarer

Komiteen foreslår, at afgifterne på tobak hæves markant og mærkbart for at forebygge rygestart og motivere til rygestop. Højere afgifter kan desuden forventes at have en særlig positiv effekt på unges forbrug af tobak.

Hidtil har man undladt at indføre markante afgiftsforhøjelser bl.a. ud fra ønsket om at begrænse grænsehandlen. Der hersker imidlertid usikkerhed om sammenhængen mellem afgiftsforhøjelser og grænsehandlens omfang, jf. nye beregninger fra Vidensråd for Forebyggelse, se <http://new.folketingsbilag.dk/files/1043768.pdf>

Begrundelse:

Chokhøje priser er det mest effektive redskab til at begrænse køb af tobak og motivere for rygestop – især blandt de unge.

Uanset afgifternes eventuelle indvirkning på grænsehandlen mener Komiteen ikke, at man bør undlade at anvende dette effektive redskab til forebyggelse af børn og unges rygestart. Ud fra et sundhedsperspektiv er det ikke rimeligt at bruge nationaløkonomiske interesser som begrundelse for at bevare status quo.

Børn og unge, der endnu ikke ryger, bør beskyttes med anvendelse af de midler, der er mest effektive.

4. Røgfri skoletid

Komiteen foreslår, at der indføres totalforbud mod rygning ***i den tid og i de miljøer***, hvor børn og unge opholder sig, dvs. i undervisningstiden på skoler og uddannelsesinstitutioner samt i fritiden på fritidsordninger, sportsklubber og lignende.

Det er ikke tilstrækkeligt, at rygning er forbudt på selve matriklen, da det blot bevirker, at rygende lærere m.fl. er henvist til at ryge uden for skoleporten – hvilket giver endnu større synlighed af rygning, end hvis rygningen foregik på matriklen i dertil indrettede områder.

Begrundelse:

Et tid-og-sted-bestemt rygeforbud vil have følgende positive effekter:

- Nedbringelse af rygningens synlighed vil mindske risikoen for børn og unges rygestart.
- Forbuddet vil sikre et røgfrít miljø, både indendørs og udendørs.
- Det vil nedsætte tobaksforbruget og virke motiverende for rygestop, når rygere er forhindret i at ryge en stor del af dagen.

Komiteen for Sundhedsoplysning
2012